

KRPCE

Místo, kde může člověk tvořit, kde může žít.

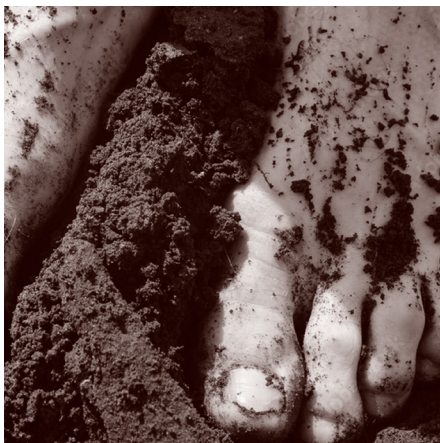

Kultura je celistvý systém významů, hodnot a společenských norem, kterými se řídí členové dané společnosti a které prostřednictvím socializace předávají dalším generacím.

Tradice vytváří pocit sounáležitosti. Pocit domova. Spojuje lidi, vytváří sebevědomou společnost.

Z tradice vychází rituální předměty s osobní hodnotou. S tradicemi přichází rozkvět řemesla, a tedy i kvalitních předmětů denní potřeby.

Krpce

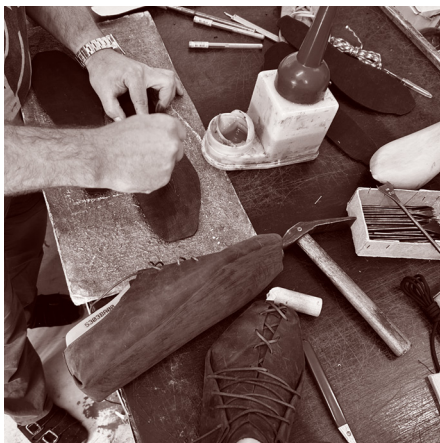
Tento typ obuvi navazuje na tradiční slovanské obuvnictví, které má kořeny již v 9. století našeho letopočtu, některé prameny však odkazují na tento princip až do doby bronzové. Tento princip byl používán zejména díky své praktičnosti a jednoduchosti. Stačilo pouze v určitých místech nařasit kůži a tu poté stáhnout řemínkem. Ve středověku pak byla využívána zejména rolníky a pastevci.

V České republice se pak vyvinuly do konkrétních lidových tradičních podob v oblastech Těšínského Slezska, Moravského Valašska, Slovácka, Kopanic a Horňácka.

Během 19. a 20. století se krpce staly součástí tradičního krojového oděvu. Začalo se tedy více klást na jejich estetiku, začaly se zdobit raznicemi, více se kladl důraz na správné řasení a ustanovil se konkrétní způsob obvazování řemínků okolo lýtky. Stále však vycházely z jednoduchého vzhledu a střihu.

Vyráběly se zejména z hovězí kůže o tloušťce 2-3mm. Pro podrážku se pak využívala druhá vrstva, která se vždy po určité době přeshila.

Návrh

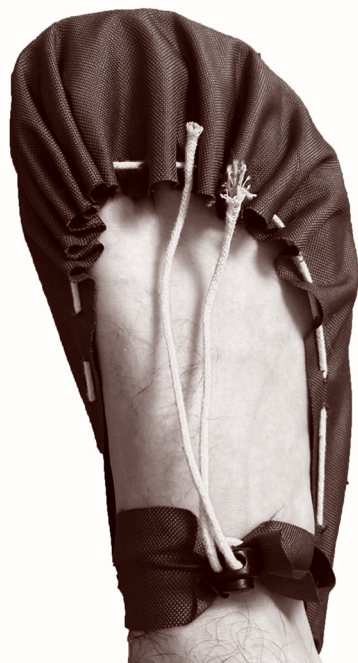
Za cíl jsem si dal vytvořit funkční pár kožených bot, které budou inspirovány tradičním pojetím krpců.

Dalším cíl pak vycházel přímo ze samotné podstaty těchto bot. Rozhodl jsem se, že využiji tenké podrážky a dám důraz na prostor pro prsty tak, aby se chodidlo mohlo přirozeně pohybovat.

Hlavním prvkem těchto tradičních barefootů pak měl být šev uprostřed, kterým disponovaly i tradiční krpce.

Na začátku jsem si tedy zároveň s tvarovými předpoklady stanovil i parametry, kterými by měla disponovat běžná barefoot obuv. Těmi jsou:

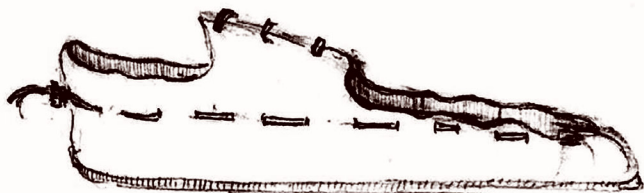
1. podrážka je flexibilní všemi směry
2. tloušťka podrážky dosahuje maximálně 5 mm
3. žádný podpatek
4. výška podrážky pod prsty a patou je stejná
5. dostatečný prostor v oblasti prstů
6. nízká váha boty
7. žádný pevný opatek

$\frac{1}{2}$ in
 $\frac{1}{2}$ in
 105

- karkas -> karkas to nio
 vstav

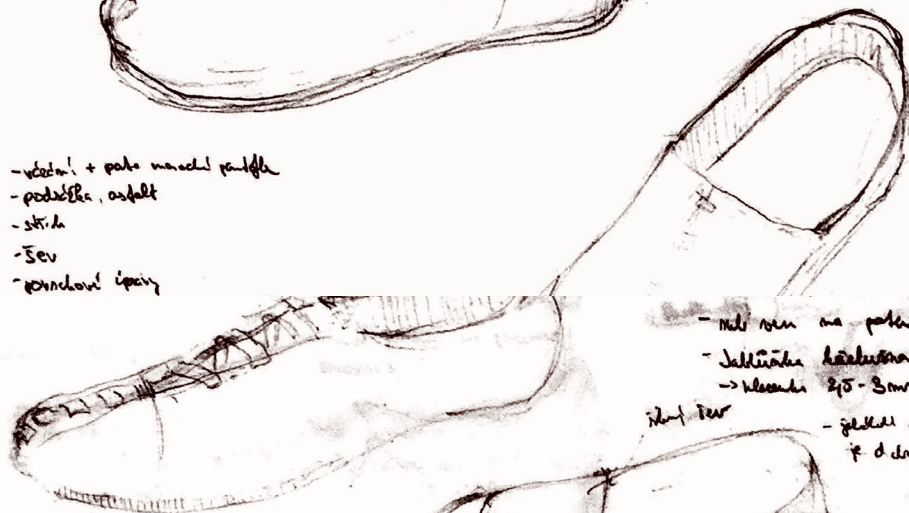

- vstav + paka vstav
 - podstela, asfalt
 - stih
 - 5ev
 - vstavov ipay

karkas
 - paka karkas

- zepet na
 vstavov

- galeh

- nio vstav na paka

- jalkovka karkasa

-> karkas 25-30mm

karkas

- karkas

- karkas

- karkas

- karkas

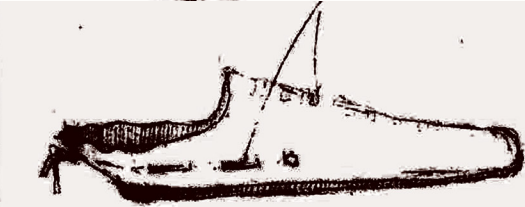
- karkas

- karkas

nio

karkas

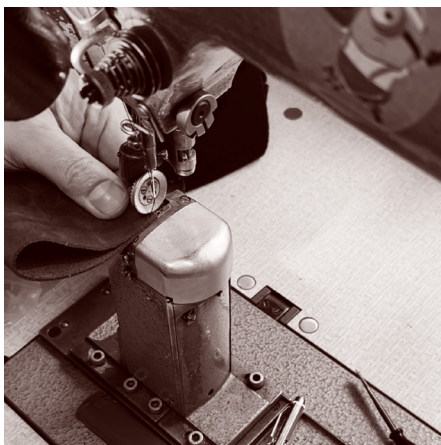

Hlavním prvkem těchto tradičních barefootů pak měl být šev uprostřed. Kromě sešití paty a úpravě hran to tak je jediný šev na botě.

Zaměřil jsem se také na vyrobiteľnosť z jedného kusu. Experimentoval som s typickými prehýbami, ze ktorých následne vzešely pouze dva po stranách. Do těchto přehybů pak následně přechází šev z přední části boty.

Výroba

V první fázi bylo nejdůležitější vymyslet stříh, tak aby seděl na kopyto dané velikosti. V této fázi jsem také nejvíce experimentoval. Tím, že stříh neseděl přímo na kopytě, ale skládal se i z několika přehybů, bylo nastavování velikosti značnou komplikací.

Jako materiál jsem zvolil 2mm tmavě hnědou hovězí useň. Tradičně se krpce vyrábí z tvárnější třísloviny. Měl jsem však to štěstí, že jsem tuto kůži dostal zadarmo od firmy Ayla sídlící v Pardubicích. Tato kůže není tak tvarovatelná, avšak na druhou stranu po vytvarování drží svůj tvar.

Je tmavší, tudíž na ní nejsou tak viditelné nečistoty. Svou pevností se pak velmi podobá tradiční tříslovině.

Pro pohodlí jsem se nakonec rozhodl, že k základnímu stříhu přidám jazyk.

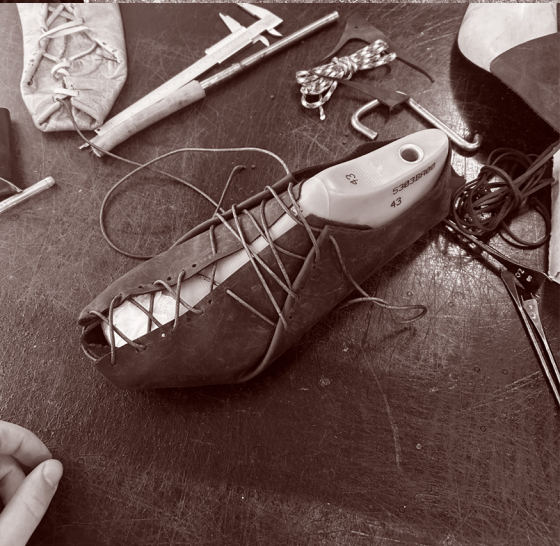
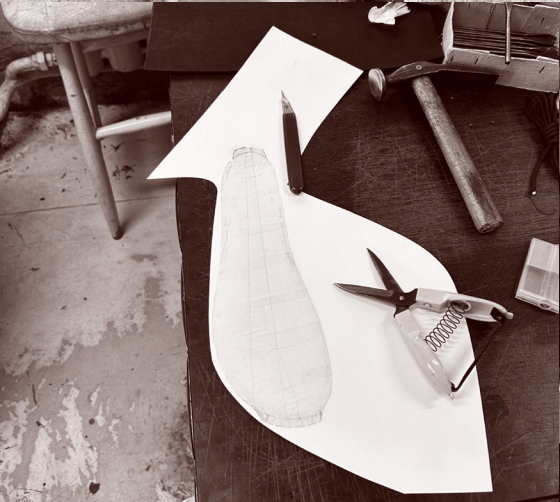
Patní šev a boky jsou sešity na stroji obuvnickou nití.

Podrážky jsou vyrobené z gumové pryže a přilepeny univerzálním obuvnickým lepidlem.

Za prostor a možnost výroby bych chtěl poděkovat Jiřímu Hýžovi, který se mi věnoval celé dva dny a předal mi nezbytné zkušenosti a informace k výrobě tohoto páru. Jeho přístup a možnost pracovat v jeho dílně v Kelči mě naplnili inspirací a chutí se zajímat o toto řemeslo.

Závěr

Největší osobní přínos v tomto semestru spatřuji v komunikaci a navazování nových kontaktů. Díky otevřenosti řemeslníků, se kterými jsem spolupracoval jsem se v poměrně krátkém čase dozvěděl spoustu informací jak o zpracování kůže, tak i o navrhování střihu a celkové výrobě obuvi.

Folklorní obuv v sobě nese velkou rozmanitost a zdroj inspirace. V rámci různých regionů existuje oprava velké množství variant střevíců, opánek či vysoké krojové obuvi. Unikátní způsoby zpracování i řemeslné kvality v každém páru jsou však stále vzácnější, jelikož ševců věnujících se krojové obuvi stále ubývá.

Do budoucna bych se chtěl i nadále věnovat této části naší národní kultury. Spojení tradičních vzorů se současným pojetím navrhování má dle mého názoru velký potenciál.